

БАТЬКІВСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЯК СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ

Пилипенко В.М.

Гриник Р.О., ЛДУ БЖД, викладач КУІБ

ЛДУ БЖД

На сьогоднішній день під поняттям «Батьківський контроль» розуміють не тільки прямий контроль батьків за життєдіяльністю дитини, а й використання відповідного програмного забезпечення призначеного забезпечити захист дитини від негативного впливу використання аморальних або таких, що негативно впливають на опікувану особистість, інтернет-ресурсів, комп'ютерних ігор, прикладних програм і т.п. Для якісного функціонування даного програмного забезпечення необхідно виконати цілий ряд організаційних завдань по налаштуванню програмного забезпечення. Основне завдання даного програмного забезпечення зробити неможливим відвідування різних неприйнятних інтернет-ресурсів, які можуть зашкодити користувачу, а також для того, щоб обмежити час роботи за персональним комп'ютером. Зазвичай під користувачем розуміється дитина, однак обмеження може використовуватися стосовно будь-якого іншого користувача незалежно від віку для контролю відвідуваності сайтів і використання локальних функцій комп'ютера. Батьківський контроль допомагає наглядати за тим з якою метою діти використовують комп'ютер та які інтернет-ресурси відвідують. Коли функція батьківського контролю блокує доступ до гри, програми чи інтернет-ресурсу, на екрані висвітлюється відповідне повідомлення. Доступ можна надати, ввівши відомості батьківського облікового запису.

Існує активний і пасивний контроль. Пасивний «батьківський контроль» передбачає обмеження часу користування персональним комп'ютером. Наприклад, у будні ви можете виставити час з 16:00 до 18:00, а у вихідні та святкові дні - з 13:00 до 18:00. Таким чином, тільки в цей час користувач буде мати доступ до комп'ютера. Крім того, пасивний «батьківський контроль» на комп'ютері дозволяє обмежити доступ до певного програмного забезпечення. Крім усього перерахованого, адміністратор комп'ютера може встановити обмеження і на використання комп'ютерних ігор, що в наш час є дуже актуальним. Наприклад, певна комп'ютерна гра чи прикладна програма може знаходитись в активному режимі не більше трьох годин на день. Пасивний метод захисту також передбачає заборону відвідування певних інтернет-ресурсів[1].

Завдання активного «батьківського контролю» полягає в тому, щоб в реальному часі відстежувати всі дії дитини. Для реалізації такого підходу необхідно встановити відповідне програмне забезпечення. Користувач даного програмного забезпечення буде мати змогу контролювати потік файлів на персональному комп'ютері, а також відстежувати листування

по електронній пошті та весь трафік. Все це дозволяє переконатися в тому, що «батьківський контроль» на комп'ютері дійсно працює і є потужним захистом для вашого комп'ютера. Розглянемо кілька способів обмеження доступу до певних ресурсів комп'ютера та Інтернету. Найбільш актуальний спосіб це автоматичне створення бази даних інтернет-ресурсів, з якою буде працювати утиліта. Програмне забезпечення відстежує потоки інформації та формує базу заборонених для доступу сайтів, при необхідності користувач (адміністратор) має можливість внести небажані інтернет-ресурси в базу самотужки. Існує ще один спосіб, за допомогою нього користувач створює свій «білий список», тобто список ресурсів до яких дозволяється доступ з даного персонального комп'ютера, все що не входить до даного списку автоматично блокується. Перевага способу в тому, що не потрібно закривати «сайти для дорослих», працювати з базою даних і т.п. Створити базу даних, яка містить всі корисні сайти, досить складно, тому використання такого комп'ютера обмежує користувача не тільки переглядом заборонених сайтів, але й сайтів, які б принесли користь для нього. Слід зазначити, що «батьківський контроль» такого роду досить ефективний.

На сьогоднішній день є достатня кількість програм за допомогою яких можна встановити батьківський контроль. Наприклад, програма під назвою Crawler Parental Control, дане програмне забезпечення є безкоштовним, тому кожен користувач може завантажити і встановити його на свій ПК.

Дана програма передбачає п'ять рівнів обмежень по доступу до персонального комп'ютера, програмного забезпечення та інтернет-ресурсів. Перший рівень орієнтований на дітей молодше 10 років та передбачає роботу з персональним комп'ютером кілька годин в день, також даний рівень контролю блокує «сайти для дорослих», нецензурну лексику та інші шкідливі ресурси. Другий і третій рівень дозволяють користуватися персональним комп'ютером більш тривалий час, але блокує доступ до перегляду «сайтів для дорослих», а також до іншого шкідливого контенту. На четвертому етапі повністю зникають системні обмеження, комп'ютером можна користуватися досить довгий період часу, але не вночі, доступ до «сайтів для дорослих» також заборонений. П'ятий рівень практично марний, оскільки він тільки забороняє користуватися персональним комп'ютером у нічний час доби. Також дана програма має таку функцію як електронний звіт «Spy Mode», ця функція нічого не забороняє, але все запам'ятовує. Звіт містить всю необхідну інформацію про діяльність дитини за комп'ютером.

Можна зробити висновок, що обмеження доступу до певних ресурсів комп'ютера в тому числі і мережі Internet за допомогою «батьківського контролю» не є складною задачею і під силу будь-якому користувачу. Хоча система не є досконалою при правильних налаштуваннях користувач може бути впевненим, що його дитина чи працівники його компанії використовують персональний комп'ютер з користю.

ЛІТЕРАТУРА

1. Батьківський контроль [Електронний ресурс] Режим доступу:
https://ru.wikipedia.org/wiki/Родительский_контроль